

Forhold har udviklet sig, skal jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til den tidligere Stilling, hvad dette Punkt angaar. Det faste Bidrag, som udgjorde et samlet Beløb af 8—9—10—11,000 Rd., det kunde ikke godt beregnes, da et eller flere af de Beløb, hvoraf det bestod, vare bestemte ved Kornpriserne — havde allerede bestaaet fra længere Tid tilbage, og en Hoveddel af det navnlig siden Norges Adskillelse fra Danmark. Men da der blev Spørgsmaal, om den Ordning af Universitetet ved Normalreglementet af 1836, fandtes det, at det faste Bidrag fra Kommunitetet til Universitetet ikke var tilstrekkeligt, og det blev da ligeledes ved sgl. Resolution bestemt, at der ved Siden af det skulde gives som fast Bidrag endnu 10,000 Rd. om Aaret. Men allerede i 1844 ved det endelige og sidste Reglement kom man til Erkendelse af, at det vilde være af Interesse for Universitetet at faae denne Sum afløst. De 10,000 Rd. betragtedes den Gang som uimodsigeligt tilkomte Universitetet som en bestemt Ret, som der ikke var Tale om at eftergive, og de salst først bort derved, at Kommunitetet udrede et Beløb af 250,000 Rd. til Universitetet. Samtidig dermed blev det bestemt, at det ovenfor nævnte temporære Bidrag skulde udredes i 5 Aar, og det er dette Bidrag, som vi tidligere have kjendt her i Rigsdagen gjennem en lang Række af Aar i Forbindelse med det faste Bidrag, som løb op til 9, 10, 11,000 Rd. efter Omstændighederne. Dette temporære Bidrag, der udgjorde først 10,000 Rd., men i nogle Aar 15,000 Rd., ophørte i et Par Aar paa Grund af Universitetets daerørende Tilstand. Der er altsaa en saadan Bæsfensforstjæl tilstede her mellem de to Dele af det hidtil ydede Bidrag til Universitetet, at jeg holder mig overbevist om, at for saa vidt man maatte indskrænke sig til kun at medtage det, som Kommunitetet maa anses for at være ligefrem forpligtet til at yde til Universitetet, saa vilde man ikke komme til at gaa videre end til det faste Bidrag, men man maatte ogsaa gaa dertil, thi dette Bidrag er ingeninde eftergivet, og den Omstændighed, at det bortfalder, dengang Kommunitetet overtog Universitetets hele Underbalance, var selvsølgelig kun begrundet deri, at man ansaa den nye Ordning for en endnu fylligere Opfyldelse af Bidragets Formaal, men det er da ogsaa en Selvsølgelse, at naar man traadte tilbage fra den nye Ordning, maatte det tidligere Bidrag igen træde frem. Beløbet er, som sagt, kun 9—10—11,000 Rd., og jeg holder mig overbevist om, at naar det hele Spørgsmaal om Universitetets finansielle Stilling toges under Overveelse, vil man ikke kunne høre bort fra Erkendelsen af, at naar man ikke vil bryde aldeles med lovbestemte Regler, saa maa man komme til, at dette faste Bidrag har en saadan Karakter, at det maa vedligeholdes. Men jeg vil

tiltsaa, at jeg endnu har det Saab; at en Anskuelse vil gjøre sig gjældende, som vil lede til i endnu fylligere Maal at lade Underkastelse fra Kommunitetet til Universitetet finde Sted. Det er dog Noget, som synes at være et ikke saa aldeles forsængeligt Saab, al den Stund man ikke blot gjennem lange Aar almindelig har næret den Anskuelse, at Hjælpen til Universitetet væsentlig maatte komme fra Kommunitetet, men man ogsaa netop i Rigsdagen selv, altsaa ogsaa i Folkethinget, har haft denne Anskuelse, ja endogsaa selv har bidraget til, at den kom til endnu stærkere at træde frem derved, at man lod Kommunitetet overtage det hele Tilbud til Universitetet, ligesom der netop ogsaa fra Folkethingets Flertals Side har været reist Ønske om at bringe det til en fuldstændig Sammenfletning af Kommunitetet og Universitetet. Jeg vil derfor tro, at det kunde være muligt, naar man kommer til at se Sagen i hele dens Omfang, at man da vil finde, at der kunde være en naturlig Grund til at lade hele det Tilbud, der bliver nødvendigt, komme ikke fra Staten, men fra Kommunitetet. Jeg tør, som sagt, tro, at hvor meget man end kan ønske, at Kommunitetet kunde virke til andre Formaaals Fremme, og virke kraftigere for det Formaal, som man kalder det fundamentslige — hvilket man imidlertid aabenbart er bestemt paa at ville gaa bort fra, idet man ikke vil fastholde, at det skal være de ved Universitetet indskrevne Studerende, der skulle nyde godt af Kommunitetets Midler — hvor meget man end siger, ønsker at have meget rundelige Beløb at virke med ogsaa i andre Retninger, saa vil man dog komme til at indse, at det er rigtig at sølge den gamle Vej, at lade Kommunitetet være en Støtte for Universitetet, hvor der trænges dertil. Men, som sagt, jeg tror, at det er et Spørgsmaal, der vil komme frem ved en fuldstændigere Underfølgelse af Universitetets hele finansielle Stilling, hvortil ganste vist den Afgjørelse, som sidst har fundet Sted i Folkethinget, kan give Stødet, men som jeg ikke finder det hensigtsmæssigt under de nuværende Forhold at bringe frem her, hvorfor jeg heller ikke i Dieblirket ser nogen Nødvendighed. Jeg gaar ud fra, at den Ordning, der nu er truffen med Hensyn til Universitetet, ikke i Længden vil kunne gennemføres paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade, idet det ikke alene er min Mening og beres, som nærmest samstemme med mig, at det vilde være meget uheldigt, sørgeligt og beklageligt baade i og for sig og med Hensyn til den hele Opfattelse af Universitetet, om man i Fremtiden vilde have dette fultet saaledes, at det skulde være nødt til at bruge betydeligt Mere af sin Kapitalformue for at udrede Aarets Behov, men det ogsaa fra den modsatte Side, navnlig fra Flertallet i Folkethinget, er gjort gjældende, at det paa ingen Maade er Hensigten, at Universitetet skulde være fultet saa-